

Δελτίο Τύπου

Ενάλια Αρχαιολογική Έρευνα Κάσου 2022-2023

Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών, Τομέας Ελληνικής και Ρωμαϊκής Αρχαιότητας

Στο πλαίσιο νέου τριετούς ερευνητικού προγράμματος (2022-2024) προγραμματίζεται να συνεχιστεί για πέμπτο έτος η Ενάλια Αρχαιολογική Έρευνα στην Κάσο τον Οκτώβριο του 2023. Η έρευνα διεξάγεται με τη συνεργασία της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων του ΥΠΠΟΑ και του Ινστιτούτου Ιστορικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (Ε.Υ. Χαρίκλεια Παπαγεωργιάδου), υπό τη διεύθυνση των αρχαιολόγων Διονύσιου Ευαγγελιστή (ΕΕΑ) και της Ξανθής Αργύρη (ΙΙΕ/ ΕΙΕ).

Μια σειρά ευρημάτων τα οποία εντοπίστηκαν κατά την ερευνητική περίοδο 2022 επιβεβαιώνουν τη σημαντική θέση του νησιού στα περάσματα του Αιγαίου διαχρονικά. Πρόκειται για ένα ακόμα ναυάγιο της Ρωμαϊκής περιόδου (2ος -3ος αιώνας μ.Χ), το δέκατο που εντοπίζεται στην Κάσο κατά τη διάρκεια της έρευνας πεδίου. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει ο βασικός τύπος των αμφορέων του ναυαγίου, που ανήκει στους Αιγαιακούς κυλινδρικούς αμφορείς. Το κέντρο παραγωγής των αμφορέων αυτού του τύπου τοποθετείται στο ανατολικό Αιγαίο, όπου έχει τεκμηριωθεί πολλές φορές η διασπορά τους, αλλά είναι η πρώτη φορά που εντοπίζεται ναυάγιο με φορτίο Αιγαιακών κυλινδρικών αμφορέων στη θάλασσα της ανατολικής Μεσογείου. Στον ίδιο ευρύτερο θαλάσσιο χώρο εντοπίστηκε συγκέντρωση ρωμαϊκών αμφορέων που ανήκουν στην κατηγορία των Dressel 2-4 και του τύπου Brindisi. Οι αμφορείς χρονολογούνται μεταξύ του 1ου αι. π.Χ. και του 3ου αι. μ.Χ.

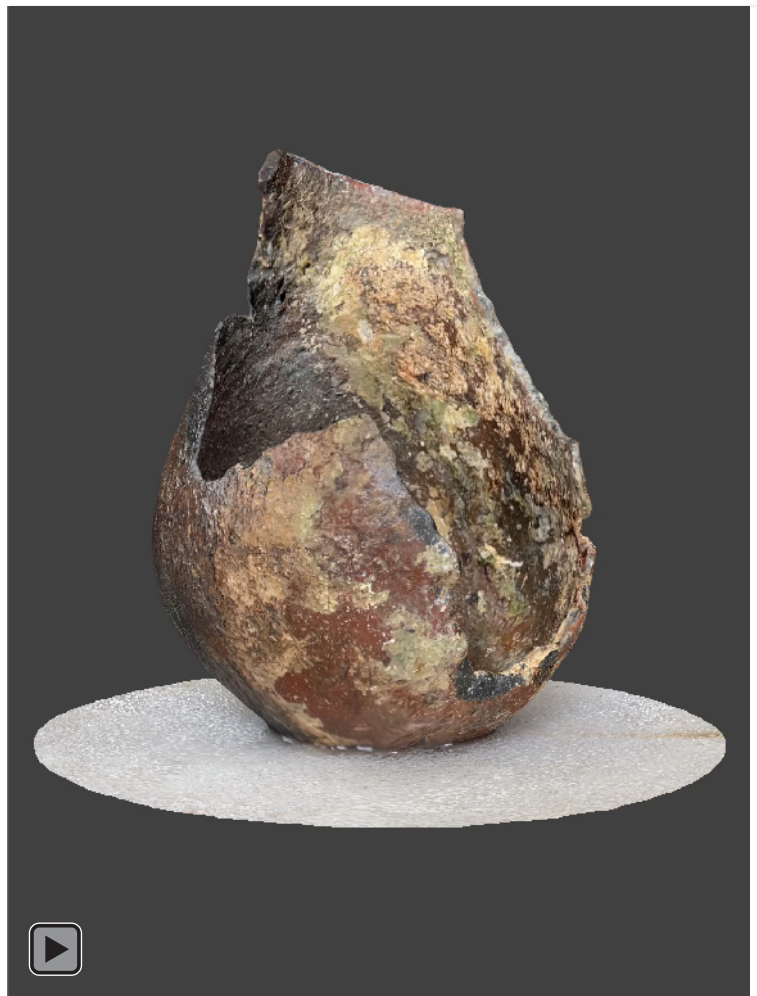
Από τα σημαντικότερα αρχαιολογικά ευρήματα της περιόδου 2022 είναι το μεμονωμένο εύρημα που χρονολογείται στην 3η χιλιετία π.Χ. Πρόκειται για ένα χειροποίητο χρηστικό κλειστό αγγείο που σώζει κατακόρυφη γωνιώδη λαβή, το αρχαιότερο εύρημα που έχει ανασυρθεί από τον βυθό της Δωδεκανήσου. Καθώς δεν συνδέεται με καμία γνωστή χερσαία θέση, αποτελεί ένδειξη για την ύπαρξη πιθανού ναυαγίου και αρχαιολογική μαρτυρία ναυτικής δραστηριότητας στην περιοχή αυτήν την πρώιμη περίοδο.

Παράλληλα, προχώρησε η τεκμηρίωση θέσεων που είχαν εντοπιστεί κατά το προηγούμενο τριετές πρόγραμμα (2019-2021) με συμπληρωματικές φωτογραμμετρικές και αρχιτεκτονικές αποτυπώσεις, δειγματοληπτικές ανελκύσεις και τρισδιάστατες απεικονίσεις του συνόλου των ευρημάτων που ανελκύστηκαν κατά την ερευνητική περίοδο.

Στην έρευνα πεδίου συμμετείχαν 26 ειδικοί επιστήμονες και τεχνικοί, αρχαιολόγοι, συντηρητές, σχεδιαστές, αρχιτέκτονες, βιολόγοι, μεταπτυχιακοί φοιτητές, υποψήφιοι διδάκτορες και άλλες συναφείς ειδικότητες και ερευνήθηκαν συνολικά περί τα δέκα ναυτικά μίλια ακτογραμμής, καλύπτοντας το μεγαλύτερο μέρος της εγκεκριμένης ερευνητικής περιοχής στο νότιο τμήμα της νήσου.

Κατά το έτος 2022 το ερευνητικό έργο χρηματοδοτήθηκε από το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, την ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ, την MaP Ltd, το Baltic Exchange Charitable Foundation, την ΤΕΚΑΛ Α.Ε. και τις Ελληνικές Υπεραγορές Σκλαβενίτης Α.Ε.Ε. Παράλληλα η έρευνα υποστηρίχθηκε από τον Δήμο Ηρωικής Νήσου Κάσου, την HELLENiQ ENERGY, την Blue Star Ferries, την Arnea, τον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος & Κλιματικής Αλλαγής ΟΦΥΠΕΚΑ και το Ναυτικό Μουσείο Νορβηγίας (Norwegian Maritime Museum).

Περισσότερες πληροφορίες: <https://kasosproject.com/>

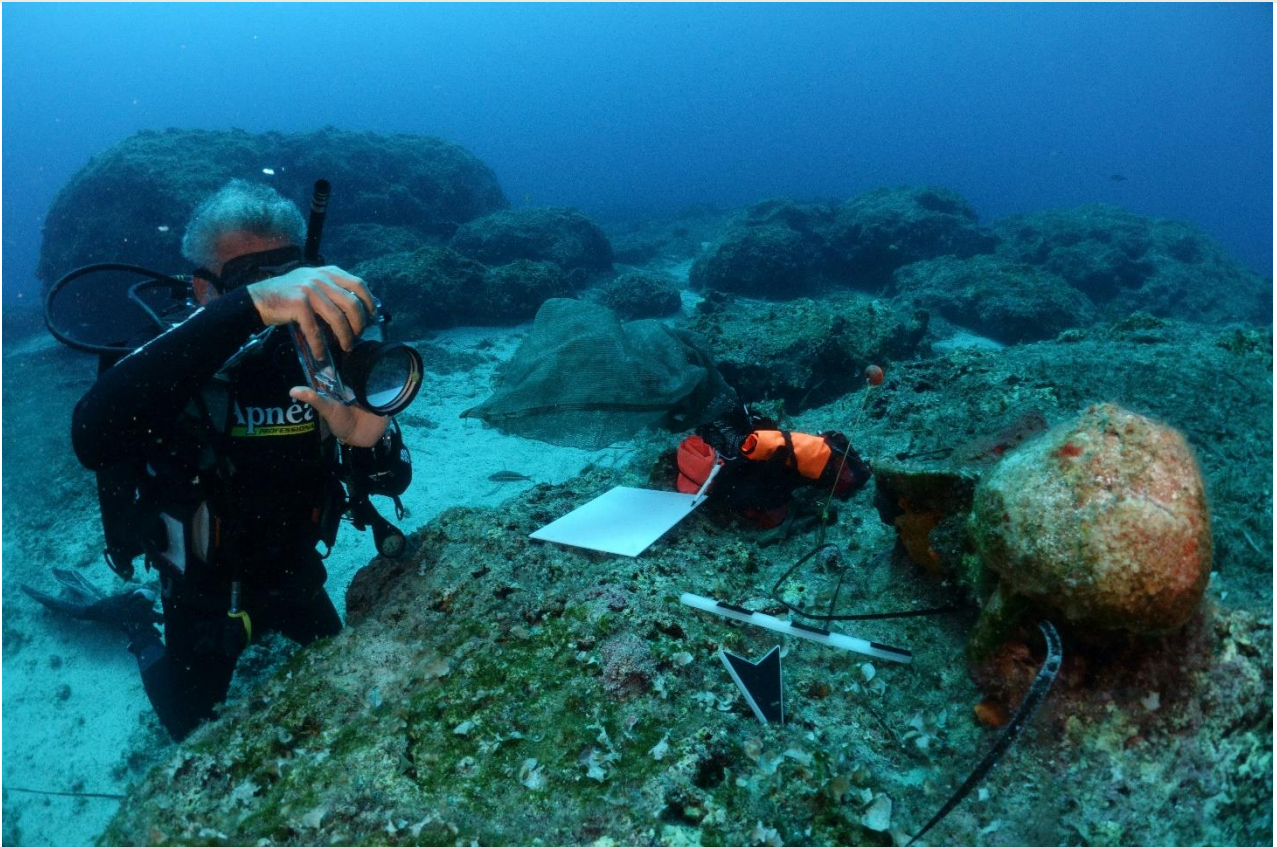
Εικόνα 1. Τρισδιάστατο μοντέλο προϊστορικού αγγείου που χρονολογείται στην 3η χιλιετία π.Χ. (Μοντέλο: Γιώργος Φαραζής © ΕΕΑ-ΕΙΕ). Διαθέσιμο στο <https://youtu.be/gOL-1WR2HGk>

Εικόνα 2. Φωτογράφιση αέραςιας κούπας μεσαιωνικής περιόδου (φωτ. Ladislav Cvetkov © EEA-EIE)

Εικόνα 3. Άποψη Ναυαγίου K10 (Φωτ. Νίκος Κουκούλας © EEA-EIE)

Εικόνα 4. Φωτογράφιση ρωμαϊκής πρόχου που βρέθηκε στο Ναυάγιο K10 (Φωτ. Νίκος Κουκούλας © ΕΕΑ-ΕΙΕ)

Εικόνα 5. Φωτογράφιση αμφορέα Μένδης, Ναυάγιο K9 (Φωτ. Νίκος Κουκούλας © ΕΕΑ-ΕΙΕ)

Εικόνα 6. Εργασίες καθαρισμού, ναυάγιο Κ6 (Φωτ. Νίκος Κουκούλας © ΕΕΑ-ΕΙΕ)

Εικόνα 7. Άποψη ναυαγίου Κ9 (Φωτ. Νίκος Κουκούλας © ΕΕΑ-ΕΙΕ)